

Καπαδοκία > Κωνσταντινούπολη

Από τον **Βύρωνα Τομάζο** Μηχανολόγο, Απόφοιτο Πολυτεχνείου Μονάχου
e-mail: byron.tomazos@wartsila.com

Αυτό το οδοιπορικό είχε για εμάς περισσότερη σημασία από κάποια άλλα οδοιπορικά που έχουμε κάνει ανά τον κόσμο.

Ήταν ένα οδοιπορικό στα πάτρια εδάφη γεμάτο **ανάμεικτα συναισθήματα υπερηφάνειας, πίκρας, νοσταλγίας και μιας απέραντης λύπης για τις χαμένες πατρίδες.**

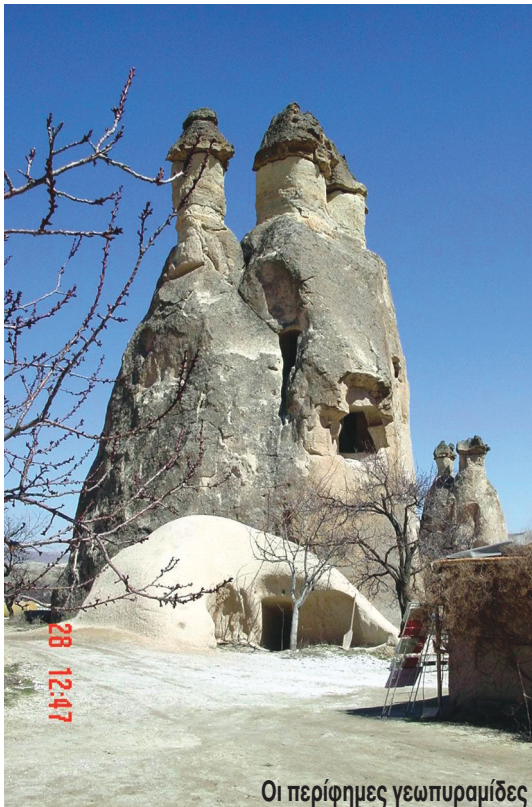
Γνωριμία σε μία περιοχή που δίκαια χαρακτηρίζεται "ΛΙΚΝΟ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ", Ελληνικά μνημεία, απομεινάρια παρουσίας Ελληνικών κοινοτήτων, χιλιάδες χριστιανικά μνημεία, πατριδα των μεγάλων ιεραρχών της πίστης μας.

Επίσης αυτό το οδοιπορικό μελετημένο, οργανωμένο και καθοδηγούμενο από τον Πάτερ Αθανάσιο έναν φωτισμένο και διαβασμένο πατέρα, που σε κάθε στιγμή ακτινοβολεί την καλοσύνη του, ακούρατος, οργανωτικός, ποιμνάρχης, μία κινητή εγκυκλοπαίδεια. Σε όλο το οδοιπορικό αλλά και με κατανυκτικές γοηρές προσευχές στις εκκλησίες και παντού. Τέτοιους χρειάζεται πολλούς ακόμη η εκκλησία μας που σε φέρνουν κοντά τους αποφεύγοντας στη σειρά θρησκευτικότητα.

Σίγουρα όλοι έχετε διαβάσει και ακούσει για την **Καπαδοκία**. Για όσους δεν την έχετε επισκεφθεί θα ήθελα να σας περιγράψω μερικές εντυπώσεις και επισημάνσεις που έκανα για τη μοναδική αυτή περιοχή αλλά και γενικά για την Τουρκία και το ISLAM.

Ήταν μία 12ήμερη εκδρομή από **Χίο-Τσεμέ** στην **Καπαδοκία, Κωνσταντινούπολη** και επιστροφή από τις ακτές της **Μικράς Ασίας**.

Πρώτος σταθμός ήταν το **Παμουκαλέ** (Ιεράπολης). **Αντικριστά, σε κοντινή απόσταση, βρίσκεται και η κατεστραμμένη πόλη από τους σεισμούς Λαοδίκεια. Η Λαοδίκεια ήταν από τις πρώτες πόλεις που εκχριστιανίστηκαν** και είναι δύο ώρες περίπου από τον Τσεσμέ. Το όνομα της πόλης σημαίνει "φρούριο του βαμβακιού" και οφείλεται στους λευκούς σχηματισμούς αβαθών λεκανών με θερμά ασβεστόχυα ιαματικά ζεστά λουτρά. Μία άσπρη βουνοπλαγιά με ιαματικές πηγές, που ρέουν σε αβαθή επίπεδα και περπατάει κανείς με βγαλμένα παπούτσια.

Οι περίφημες γεωπυραμίδες

Μοναδικό και ενδιαφέρον!

Το 2ο μ.Χ. αιώνα η δυναστεία των Ατταλιδών, βασιλέων της Περγάμου, δημιούργησαν τα θερμά λουτρά (ΣΠΑ) υπολείμματα αυτών και άλλων αρχαίων Ελληνικών μνημείων μπορεί να δει κανείς στην περιοχή.

Μετά πήγαμε στο **Ικόνιο** που χτίστηκε από τους Ρωμαίους τον 2ο π.Χ. αιώνα. Εδώ έζησε ο Μεγάλος μυστικιστής **Μεβλανάς**, ιδρυτής της **Μονής περιδινόμενων δερβίσηδων**.

Όπως σε όλες τις θρησκείες υπάρχει συνύπαρξη αγαθού και κακού και ανάλογα με τη ήθη, την έννοια του δικαίου, τον πολιτισμό και την συμπεριφορά διαμορφώνεται η έννοια του **καλού** και του **κακού** έτσι και στο **Islam**.

Με αυτή την σχέση έχουν ασχοληθεί όλες οι θρησκείες και έχουν αρκετές ομοιότητες τα δόγματα των θρησκειών. Σε αυτό το πλαίσιο ήταν και ο "Μεβλανάς".

Ο **Μεβλανάς** (Μουσουλμανικός μυστικιστής) που έζησε το 1207 - 1273 μ.Χ. έδωσε τις 7 συμβουλές και επιβεβαίωσε ότι η θεμελίωση της κατάστασης της ύπαρξης μας είναι η περιστροφή. Σαν μέρος αυτού είναι ο **χορός των Δερβίσηδων** τον οποίο παρακολουθήσαμε και αποτελείται από μία ομάδα 10 χορευτών οι οποίοι ακολούθησαν μία σχετική τελετουργία και χορεύουν κυκλικά ο καθένας προς τον εαυτό του και όλοι μαζί. Η Τελετή αυτού του χορού λέγεται ΣΕΜΑ και αντιπροσωπεύει ένα μυστικό ταξίδι της ανθρώπινης ανύψωσης, μέσω του μυαλού και της αγάπης, στο τέλειο και λέγεται ΚΕΜΑΛ. Η διαδικασία του χορού αποτελείται από διάφορα στάδια.

Παρακολουθήσαμε την διαδικασία του χορού Δέκα δερβίσηδων να έρχονται στο "θέατρο" σιγά - σιγά σαν αρχαία τραγωδία, τρώνε κάπου δέκα λεπτά με αργές κινήσεις, ασπασμούς, μετά κάθονται κάτω, οι μισοί παίζουν όργανα και οι άλλοι μισοί αρχίζουν ένα χορό ο καθένας περιστρέφεται γύρω από τον εαυτό του και όλοι μαζί σαν σύνολο γυρίζουν σαν μαριονέτες, φορούν φέσια, το ένα χέρι δείχνει επάνω στον "Θεό" και το άλλο στη Γη. Η θεωρία του "Μεβλάνα" (Γενικές ηθικές αρχές) ήταν ότι όλα περιστρέφονται και δια της περιστροφής έρχεται η έκτασης.

Τελειώνει με είδος προσευχής (πάντως επειδή ασχολούμαι με το "χορό" οι κινήσεις τους ήταν συντονισμένες). Δεν με εντυπωσίασαν, παρόλο που έχουν 800 χρόνια παράδοση.

Στον Ισλαμικό κόσμο είναι πολύ γνωστές **οι 7 συμβουλές τους Μεβλανά:**

1. Να είσαι σαν το τρεχούμενο νερό, γενναιοδωρος και φιλόθετος
2. Να είσαι σαν τον ήλιο, ελεήμων και στοργικός
3. Να κρύβεις σαν τη νύχτα τα σφάλματα των άλλων
4. Να είσαι σαν νεκρός στην οργή και το θυμό
5. Να είσαι σαν το χώμα, ταπεινός και απλός
6. Να είσαι σαν την θάλασσα στην ανοχή
7. Να φαίνεσαι όπως είσαι ή να είσαι όπως φαίνεσαι

Μετά ξεκινήσαμε για το **Προκόπι - Γκιαρέμε**, ονομάζεται **ανοιχτό Μουσείο Καπαδοκίας**.

Η **Καπαδοκία** είναι μία **ιδιαιτέρη περιοχή στο κόσμο στην οποία έχουν συμβεί μοναδικές γεωλογικές και ηφαιστειογενής καταστάσεις, από ένα ειδικό ασβεστολιθές πέτρωμα το οποίο λαξεύεται εύκολα και έτσι μέσα σε αυτούς τους βράχους λαξεύτηκαν κατοικίες και εκκλησίες (έκταση 150 x 150 χιλιόμετρα). Σχηματίστηκαν δε αξιοπερίεργα σχήματα, σχηματισμοί κοιλάδων και οι περίφημες γεωπυραμίδες (καμινάδες) της Καπαδοκίας.**

Το τοπίο μοιάζει σεληνιακό. Έχουν λαξευτή τρεις χιλιάδες εκκλησίες.

Πέρα αυτού επειδή η περιοχή ήταν εύαλπη στους επιδρομείς **οι κάτοικοι έσκαψαν ολόκληρες υπόγειες πόλεις** για προστασία και κατοικούσαν εκεί για μεγάλα χρονικά διαστήματα. Ο αριθμός που γνωρίζουμε σήμερα φτάνει στις 200 πόλεις. Ήταν σε πολλά επίπεδα (μέχρι οκτώ) και συγκοινωνούσαν μεταξύ τους, είχαν δε και πόρτες-μιλόπετρες ασφαλείας που μπλόκαραν από την εσωτερική πλευρά και δεν μπορούσαν να ανοικτούν από την εχθρική πλευρά. Η θερμοκρασία σταθερή: γύρω στους 14 - 16°C. Είχαν σύστημα εξαερισμού με κεντρικό κάθετο αεραγωγό και είχαν πλήρη λειτουργικότητα για πολύ καιρό, εκεί άφηναν και τα ζώα και μπορούσαν να μείνουν για πολύ καιρό εκεί.

Η **Χριστιανισμός γεννήθηκε στην Παλαιστίνη αλλά μεγάλωσε και εξελίχθηκε στη Μικρά Ασία**. Αυτό μαρτυρούν οι αναφορές από την Αποκάλυψη του Ιωάννου στην Πάτμο των Επτά Εκκλησιών - Έφεσος, Σμύρνη, Πέργαμος, Θυάτιρα, Σάρδεις, Φιλαδέλφεια, Λαοδίκεια.

Ο Απόστολος Παύλος την γύρισε τρεις φορές. Η Μικρά Ασία λάμβανε ένα σημαντικό μέρος στη ζωή του και αυτό

τονίζει πολλές φορές στις επιστολές του.

Εκεί στην Ιεράπολη και Αρχαία Λαοδίκεια άκουσα ότι θα αρχίσουν τεράστιες ανασκαφές και θα κάνουν τι δύο αρχαίες πόλεις έναν από τους μεγαλύτερους πόλους έλξης τουρισμού. Διάβασα την ανακοίνωση των κομμάτων για το μουσείο της Ακρόπολης, χωρίς αναφορά για πόλο έλξης τουριστών, μήπως μπορούν να μας βρουν την φόρμουλα για το πώς θα ζήσουν τα παιδιά μας αν δεν συγκεντρωθούμε στον τουρισμό και δη στον πολιτιστικό τουρισμό.

Φαίνεται ότι ο πρώτος που ασχολήθηκε συ-

στηματικά με την Καπαδοκία ήταν ο **Παύλος Λουκάς** γύρω στο 1700. Περιέγραψε τα κατασκευάσματα που είδε ως πυραμίδες και αρχικά νόμιζε ότι αυτά τα κατασκευάσματα ανήκαν σε ένα πολιτισμό που χάθηκε. Όταν όμως κατόπιν τους μελέτησε με λεπτομέρεια ανέφερε με τρόπο και υπερβολή τους χιλιάδες οικισμούς των Βράχων που έχουν σκαφθεί στρώματα - στρώματα και **που ζουν άνθρωποι μέσα σε αυτούς**.

Το οδοιπορικό αυτό δημιουργεί συζητήσεις και αυξάνει την περιέργεια για την περιοχή.

Είναι χαρακτηριστικό, από μια χαρτογραφία, πως την φαντάστηκε ο Λουκάς την περιοχή, σαν ένα σεληνιακό τοπίο, σαν ένα χαμένο πολιτισμό.

Ο Γάλλος ιερέας Jerphanion από το 1907 - 1912 εκτελεί μία ολοκληρωμένη μελέτη για τις εκκλησίες, τα μοναστήρια και τις τοιχογραφίες, οι τοιχογραφίες που είδε ο Jerphanion ήταν χρονολογίας 9ου - 11ου αιώνα.

Η κοιλάδα του **Κοράματος** ήταν ένα σπουδαίο κέντρο της προβυζαντινής περιόδου.

Συνέχεια
στο επόμενο τεύχος

Ο χορός των Δερβίσηδων

Καππαδοκία > Κωνσταντινούπολη

Από τον **Βύρωνα Τομάζο** Μηχανολόγο, Απόφοιτο Πολυτεχνείου Μονάχου
e-mail: byron.tomazos@wartsila.com

- Με τρόπο λεπτό μας ανέφεραν τις καταστροφές και τις λεηλασίες των Σταυροφόρων, που ήταν δυστυχώς Χριστιανοί οι οποίοι έκαναν πολλές καταστροφές και λεηλασίες και στο Άγιον Όρος.
- Από μικρούς μας έλεγαν στην Χίο ότι τα ψηφιδωτά της Νέας Μονής ήταν από τα σπουδαιότερα στον κόσμο, όμως ο **Πάτερ Αθανάσιος** είχε δίκιο τα ψηφιδωτά της Μονής της χώρας, συμφωνώ και εγώ ότι είναι τα σπουδαιότερα.
- Οι φρουροί των αρχαιοτήτων όλοι ντυμένοι ωραία, με ταυτότητα κρεμασμένη και όσους ρώτησα ευγενικοί και φαινόταν και επιμωρφωμένοι.
- Ο σταυρός απαγορεύτηκε παντού μετά την άλωση και έχουν μείνει μόνο οι Σταυροί στα παράθυρα (σαν εσοχές).
- Αντί σταυρού στα τζάμια έχουν ένα στρογγυλό κίονα που καταλήγει σε ένα είδος μισοφέγγαρου.
- Όλους τους ναούς που είδαμε ήταν πολλοί μεγάλοι, ο μικρότερος ήταν τουλάχιστο δύο φορές το μέγεθος του **Αγ. Νεκταρίου** στο Πανόραμα της Βούλας.
- Η Μονή της χώρας με τα πιο διάσημα σωσμένα ψηφιδωτά μωσαϊκά θα πρέπει να είναι 4 -5 φορές μεγαλύτερη από τον Άγιο Νεκτάριο και αποτελείται από εξωτερικό Νάρθηκα, εσωτερικό Νάρθηκα, κυρίως Ναό, Αψίδα, διάδρομο και Παρεκκλήσιο. Όλα θυμίζουν το μεγαλείο της Χριστιανοσύνης και του Βυζαντίου.
- **Η Μεγάλη του Γένους Σχολή** ένα επιβλητικό κτήριο από συνδυασμό Πέτρας και τούβλου, πολύ καλά διατηρημένο και σε λειτουργία με 50-60 μαθητές. Στο Διευθυντήριο η Τουρκική Σημαία και η φωτογραφία του Kemal δεσπόζει.
- Παντού δεσπόζει η Τουρκική σημαία, ακόμα και σε ένα μπιστοτάκι είδα μία απλωμένη σημαία, σε ένα σχολείο τρεις σημαίες σκέπαζαν τουλάχιστον το 1/4 της επιφάνειας της πρόσοψης του σχολείου. Υπερβολή αλλά μήπως εμείς είμαστε ή έχουμε φτάσει στην άλλη πλευρά, οι νέοι μας σιγά σιγά με την καθοδήγηση των κουλτουριάρηδων χάνουν την Εθνική συνείδηση. Ρώτησα την Ξεναγό γιατί τόση σηματομανία και μου απάντησε ότι αυτό κρατάει τον λαό ενωμένο.
- Σε μία από τις εκκλησίες στην Καππαδοκία υπάρχει μία σπάνια εικόνα του Ευαγγελισμού που δείχνει τον Ιωσήφ και την Μαρία να πίνουν από το ίδιο ποτήρι, ήταν παράδοση τεσσαρίσματος αν κάποιος έλεγε την αλήθεια, τότε αυτός που έλεγε ψέματα πάθαινε πολύ άσχημα πράγματα μέχρι να πεθάνει. Δείχνει την Πανα-

γία έγκυο να έχει περάσει το "τεστ" ότι δεν είχε συνουσία και οι δύο τους έμειναν άθικτοι που δείχνει την αλήθεια. Μοναδική στον κόσμο.

- Τα καπελάκια των Λοφίσκων (μικρή πυραμίδα) είναι φυσικό φαινόμενο, το καπελάκι είναι από σκληρό πέτρωμα και έχει δημιουργηθεί με διάφορους γεωλογικούς τρόπους και προστατεύει τον λοφίσκο-πυραμίδα και είναι το ίδιο της περιοχής και αυτό το κάνει σαν Σεληνικό τοπίο.

- Στην Καππαδοκία υπήρχαν πολλά αρχοντικά, είδαμε ένα που έχει γίνει ξενοδοχείο και ήταν ε-

- Στον **Άγιος Ιωάννης ο Ρώσος** έζησε στην Καππαδοκία, σε ένα αρχοντικό, αλλά αυτός έμεινε στον λαξευμένο στάβλο μαζί με τα ζώα.

- Στην **Καισαρεία** υπάρχουν τα μεγαλοπρεπή τείχη του Ιουστινιανού πολύ καλά διατηρημένα, εγώ ενθουσιάστηκα, ήταν σε μέγεθος σαν της πόλης

- Όταν κάτι είναι ακριβό το κάνει και σπουδαίο, όλο το πληρώνουν γιατί το βλέπουν για μια φορά στην ζωή τους. Πολλοί επισκέπτες ήταν Τούρκοι και πληρώναν και αυτοί τα ίδια ακριβά εισιτήρια.

- Αυτή την φορά στην Τουρκία ήταν πολύ διαφορετικά τα πράγματα είναι καλύτερα οργανωμένα στον τουρισμό, πανάκριβα εισιτήρια σε όλους τους αρχαιολογικούς χώρους, οργανωμένα με ηλεκτρονικές κάρτες όπως στο Μετρό, το φθηνότερο εισιτήριο 2,5 ευρώ και το ακριβότερο 10 ευρώ

- Για εμένα ο μόνος τρόπος είναι αυτός: ακριβά εισιτήρια, διαφημίσεις π.χ. η Ακρόπολη πρέπει το εισιτήριο να κοστίζει 10 ευρώ και το Νέο Μουσείο 10 ευρώ και όλα τα χρήματα να διατίθενται για συντήρηση και αναστήλωση των χιλιάδων αρχαιολογικών χώρων, που είναι και πρέπει να γίνουν πόλοι έλξης τουρισμού. Οι Τούρκοι το έπιασαν εμείς τι κάνουμε...

- Συνολικά πληρώσαμε ανα άτομο γύρω στα 120 ευρώ για εισόδους στους αρχαιολογικούς χώρους.

- Στην **Αγία Σοφία** και στην εκκλησία της

ΧΩΡΑΣ οι ουρές από κόσμο που είδα μου θύμισαν την Disney Land. Χιλιάδες κόσμος, ο Ξεναγός μας είπε ότι μόνο στην Αγία Σοφία κόβονται κάθε χρόνο περίπου 9 εκατομμύρια εισιτήρια (9 εκατομμύρια x 10 ευρώ = 90 εκατομμύρια ευρώ/χρόνο) και σίγουρα άλλα τόσα στην Μονή της Χώ-

λοί πιστεύουν σε ορισμένους Αγίους όπως στον **Προφήτη Ηλία** και τον **Άγιο Γεώργιο**. Πάνε και ανάβουν κερί και ανεβαίνουν στο βουνό του Προφ. Ηλία ξετυλίγοντας από την πλαγιά στην κορυφή κλωστές από καβούρια (τα δένουν κάτω και τα ξετυλίγουν ανεβαίνοντας).

- Ισλάμ θρησκεία του ίδιου του Θεού με εμάς, βασίστηκε στην Παλαιά Διαθήκη.
- Η Ελλάδα στα τουρκικά λέγεται **Unanistan** δηλαδή χώρα των Ιωνών

• **Καππαδοκία προμαχώνας της Ορθοδοξίας.**

- Στην **Καρβάλη** υπάρχει υπόγεια πόλη. Είναι ο Ναός του **Αγίου Γρηγορίου**. Είναι Τζαμί. Το έχτισε ο Αυτοκράτορας **Θεοδόσιος** προς τιμήν του Αγίου Γρηγορίου. Το τέμπλο το δώρισε ο **Τσάρος Νικόλαος**.

- Με την «**Συνθήκη του Αγίου Στεφάνου**» οι Ρώσοι ανάγκασαν τους Τούρκους να δώσουν δικαιώματα στους Έλληνες, και έτσι μεταξύ των άλλων μπορούσαν και να ταξιδέψουν, έβαζαν την Ελληνικότητα βαπόρια, Ρωσική σημαία, οι Ρώσοι πάντα μας βοηθούσαν.

- Η **Καππαδοκία** βρίσκεται μεταξύ τριών βουνών, έχει υψόμετρο 1300 μέτρα (έγιναν πολλές εκρήξεις, λάβα, στάχτη και αέρια.

- Η προσευχή στο τζαμί στα βασικά της γίνεται στα Αραβικά, το Κοράνι το μεταφράζει/εξηγεί στα τουρκικά ο Ιμάμης.

- Οι Τούρκοι δίδουν και εβραϊκά ονόματα, πολ-

• **Istanbul** σημαίνει εις την Πόλη (Κωνσταντινούπολη). Στα Βουλγάρικα λέγεται βασιλεύουσα - ο κεντρικός δρόμος της Σόφιας λέγεται δρόμος της Βασιλεύουσας που πάει στην πόλη.

- Στην Άλωση η πόλη υπολογίζεται ότι είχε πληθυσμό γύρω στις 45.000.

- Ήταν βλακεία των Τούρκων να μην σεβαστούν τις εκκλησίες σαν ιερό χώρο, αφού ήταν χώρος του ίδιου του Θεού (Τούρκος Ξεναγός).

- Όλα τα τζαμιά που χτίστηκαν μετά την Άλωση πήραν τις βασικές τεχνικές από τη Αγία Σοφία.

- Οι βάσεις την **Αγίας Σοφίας** αποτελούνται από έξι ακτινωτά αστέρια που ενώνονται μεταξύ τους με τους "οδόντες" έτσι άντεξε σε πολλούς σεισμούς.

- Εκκλησίες μετά την Άλωση χτίστηκαν πολύ λίγες και με ειδικό φερμάνι απαγορεύτηκαν οι τρούλοι.

Συνέχεια
στο επόμενο τεύχος

Καπαδοκία > Κωνσταντινούπολη

Από τον **Βύρωνα Τομάζο** Μηχανολόγο, Απόφοιτο Πολυτεχνείου Μονάχου
e-mail: byron.tomazos@warsila.com

- Η **Βυζαντινή Δεξαμενή** έχει 660 κίονες παρμένους από πολλούς Ναούς της Ιωνίας. Βλέπει κανείς όλων των ειδών τους κίονες. Έχει έκταση 7 στρέμματα. Θα πρέπει να αντικατασταθούν και να σταλούν στους εκάστοτε Ναούς της Ιωνίας. Έκαναν μεγάλη καταστροφή, γιατί ήταν παλιά θρησκεία που έπρεπε να ξεριζωθεί.
- Νερό βασικό στοιχείο για την ασφάλεια, πρώτα έφτιαξαν την δεξαμενή και μετά τα τείχη.
- Όλα τα ψηφιδωτά καλύφθηκαν από ασβέστη (σοβά) και βάφτηκαν. Τώρα έχουν αφαιρεθεί αρκετούς σοβάδες αλλά μένουν ακόμη αρκετοί να αφαιρεθούν ειδικά στον Γυναικωνίτη.
- Το Μπλε Τζαμί πήρε το όνομα του από την κυρίαρχια του μπλε χρώματος στην εσωτερική του διακόσμηση, είναι μικρότερο και χαμηλότερο (Αγία Σοφία 57 μέτρα ύψος, τρούλος 33 μέτρα διάμετρος, Μπλε Τζαμί 47 περίπου μέτρα ύψος, διάμετρος τρούλου 30 μέτρα).
- Κατέστρεψαν το ιερό της Αγίας Σοφίας γιατί δεν έβλεπε προς την Μέκκα. Είναι το μόνο τμήμα της και δεν μπορεί να φτιαχτεί.
- Στις εκκλησίες που έκαναν τζαμιά μετέφεραν τα ιερά έτσι ώστε να βλέπουν προς την Μέκκα, όπου είχαν διάφορες λίγες μοίρες τα άφησαν
- Ο **Ιππόδρομος** μεταξύ Αγίας Σοφίας και Μπλε Τζαμί χωρούσε 100.000 κόσμο, ο Αυτοκράτορας **Θεοδοσίος** τον τελειοποίησε.
- Μετέφερε τον οβελίσκο από την Αίγυπτο, ζύγιζε 200 τόνους, επίσης υπάρχει η **Στήλη του Κωνσταντίνου του Πορφυρογένη** η οποία έχει 25 μέτρα ύψος και περιτύλιγμα από χαλκό.
- Στον Ιππόδρομο υπήρχε ο **Χάλκινος Τρίποδος**, αποτελείτε από τρία φίδια τυλιγμένα με χρυσές κεφαλές και έχει ύψος 16 μέτρα
- Τα τρία φίδια, αριστούργημα, τρία φίδια τυλιγμένα μεταξύ τους, σαν κολώνα περίπου 15 μέτρα ύψος που οι κεφαλές τους ήταν από χρυσό. Εκλάπησαν από τους **Σταυροφόρους** οι οποίοι έκαναν τεράστιες ζημιές, χειρότεροι από τους Τούρκους.
- Μετά την Άλωση έγινε πρώτος Πατριάρχης ο **Γεννάδιος ο Σχολάριος**, τον έκανε Πατριάρχη ο «Σουλτάνος ο Πορθητής», ήταν 25 ετών και γνώριζε πέντε γλώσσες. Τον γύρισε στην πόλη και του κρατούσε χαλινάρι (έθιμο ο Αυτοκράτωρ να κρατάει χαλινάρι ως ένδειξη υποταγής

στον αντιπρόσωπο του Θεού) είχε σκοπιμότητα.

- Η Αγία Σοφία χτίστηκε σε χρόνο ρεκόρ δηλαδή σε τέσσερα χρόνια και πέντε μήνες. Για την ολοκλήρωσή της δούλεψαν 9000 εργάτες και 1200 τεχνίτες επί του Αυτοκράτορα Θεοδοσίου του Μέγα.

- Πριν 30 χρόνια που πήγα ήταν εγκαταλελειμμένη, τώρα είναι επιβλητική, κάτι το αφάνταστα όμορφο, έχουν ξεσκεπαστεί τα ψηφιδωτά, έχουν γυαλιστεί οι κίονες και τα πατώματα. Έχει ακόμα πολύ δουλειά να γίνει στον Γυναικωνίτη, είναι όλα καλυμμένα με σοβά. Στον γυναικωνίτη (ψηλά σε ξεχωριστό τεράστιο ερχόταν η Αυτοκράτειρα ήταν δε φανταστική η ακρόαση, είχαν βάλει ειδικά συστήματα, γεωμετρικά για την ενίσχυση του ήχου.

- Το 90% των Σουλτάνων δηλητηριάστηκαν ή σφαγιάστηκαν.
- Οι γυναίκες τους συνήθως ήταν ξένες μεταξύ των οποίων και Ελληνίδες.
- Στα χαρέμια υπήρχαν τέσσερις κατηγορίες γυναικών.

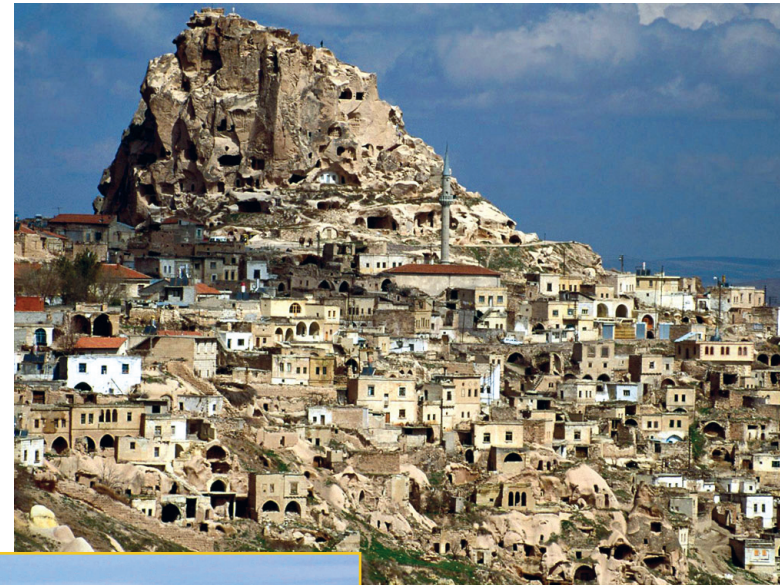
- Το Βυζάντιο πήρε το όνομα του από τον Βασιλιά που το ίδρυσε τον Βύζα ο οποίος ρώτησε πρώτα το Μαντείο που να χτίσει την καινούρια πόλη και μετά τον χρησμό του Μαντείου των Δελφών την έχτισε απέναντι από την χώρα των τυφλών γιατί ήταν τόσο ωραία η επτάλοφος τοποθεσία που δεν την έβλεπαν.

- Το Βυζάντιο ως ονομασία έχει ιστορική σημασία, επίσημα όμως η σφραγίδα έγραφε **ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΡΩΜΑΪΚΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ** και Κωνσταντινούπολη λεγόταν Νέα Ρώμη.

- Οι Τούρκοι από το 1980 επιτρέπουν ιδιωτικά πανεπιστήμια, εμείς μείναμε στο Σύνταγμα, έχουν 130 Πανεπιστήμια, κάθε χρόνο εισάγονται 460.000 νέοι φοιτητές. Δεν υπάρχει πόλη που να μην έχει Πανεπιστήμιο. Εμείς έχουμε μείνει στο Σύνταγμα και στην στείρα αντιπολίτευση χωρίς ουσία. Οι Τούρκοι τουλάχιστον δε σε ε-

θνικά θέματα βλέπουν την ουσία. Για αυτό είμαστε ουραγός παντού.

- Πριν 10 χρόνια το 22% των κοριτσιών κυρίως στην Ανατολή δεν πήγαιναν σχολείο, έκανα μία μεγάλη καμπάνια και τώρα έχει μειωθεί στο 4%.
- Μουσουλμάνος = ο πιστός όπως ο χριστιανός

ράθεση. Υπάρχει κίνητρο για ανάπτυξη, εδώ χάνεις το κέφι να κάνεις επένδυση, οι Δήμοι, οι κουλτουριάρηδες περιβαντολλόγοι, το Συμβούλιο Επικρατείας, η γραφειοκρατία και άλλα εμπόδια. Κρίνουμε το μέρος για το όλο και κατηγορούμε όλους.

Σίγουρα υπάρχουν ικανοί πολιτικοί, εμείς οι πολίτες που τους κατηγορούμε αν σκεφτούμε αν έχουμε τα κότσια να πάμε για πολιτικό. Σίγουρα χρειάζονται ικανότητες, τυχαίοι για εμένα δεν μπορούν να εκλεχθούν ούτε καν Δημοτικοί σύμβουλοι ενός

- Ισλαμιστής = έχει πολιτιστική διάσταση (λεξικό)

Λαοδικεία & Ιεράπολις

Πόλεις αντικριστές - μοναδικής ομορφιάς. Δύο παλιές πόλεις που ετοιμάζονται οι Τούρκοι να κάνουν ανασκαφές. Θα γίνει επίσης τρομερός πόλος έλξης τουριστών.

- **Ιεράπολις** : έχει ανασκαφεί το θέατρο το οποίο είχε χωρητικότητα 45.000 θεατών.

Στην Τουρκία γνώρισα κάποιους βουλευτές που χαιρούν μεγάλης εκτίμησης από τον λαό (τουλάχιστον από ότι είδα εγώ). Θεωρούνται μία ελίτ ανθρώπων, φορούν μία κονκάρδα και έχουν πρόσβαση παντού, τους βλέπουν όπως εμείς βλέπαμε παλιότερα τον Πλαστήρα.

Ευελπιστώ ότι και οι δικοί μας πολιτικοί θα σταματήσουν τον λαϊκισμό και την στείρα αντιπα-

μικρού Δήμου. Βρίζοντας τους πολιτικούς μας ή να μην τους παραδεχόμαστε είναι σαν να μην παραδεχόμαστε τον εαυτό μας.

Έπειτα σίγουρα όλες οι κυβερνήσεις έχουν κάνει κάποιο έργο, εμάς μας αρέσει να τα μηδενίζουμε όλα και να καταψηφίζουμε νομοσχέδια όχι γιατί δεν έχουν ουσία αλλά γιατί το προτείνει η αντίπαλη όχθη. Τουλάχιστον σε βασικούς τομείς πρέπει να υπάρχει σύμπνοια όπως έχουν οι Τούρκοι π.χ. στην εξωτερική πολιτική.

Γράφοντας αυτά όπως τα έζησα στο οδοιπορικό τα περιέγραφα με επιγραμματικό τρόπο σε "random" όπως το λένε οι μοντέρνοι κομπιουτεράδες και ας με συγχωρήσουν οι αναγνώστες για τυχόν παραλείψεις ή ανακρίβειες.

Έγραψα πολλά γιατί δεν είχα χρόνο...